

Placeringsriktlinjer för stiftelseförvaltning

Dokumenttyp:	Riktlinje
Beslutad av:	Kommunstyrelsen (2024-12-04 § 159)
Gäller för:	Vetlanda kommun
Giltig från och med:	18 december 2024
Dokumentansvarig:	Ekonomichef
Senast reviderad:	15 oktober 2024
Senast granskad:	15 oktober 2024

Innehåll

Inledning	2
Omfattning	2
Ansvarsfördelning	3
Kommunstyrelsen.....	3
Ekonomikontoret.....	3
Stiftelsen.....	3
Förvaltning	3
Ekonomisk förvaltning.....	3
Allmän förvaltning	4
Utdelning.....	4
Målsättning för utdelning.....	4
Utdelningsbara medel.....	4
Val av revisor	4
Rapportering.....	4

Inledning

Vetlanda kommun tillämpar bestämmelserna i stiftelselagen (1994:1220) vid förvaltning av stiftelser.

En stiftelse bildas när egendom enligt förordnande av en eller flera stiftare avskiljs för att varaktigt förvaltas som en självständig förmögenhet för ett bestämt ändamål. Egendomen anses avskild när någon har tagit hand om den och åtagit sig att förvalta den enligt med stiftelseförordnandet¹.

Stiftelseförordnandet ska vara skriftligt och undertecknat av stiftaren eller stiftarna. Det ska innehålla:

1. **Stiftelsens ändamål:** En ändamålsbeskrivning bör inkludera:
 - vilket område stiftelsen ska verka eller vad den ska verka för
 - hur stiftelsen ska främja sitt syfte
 - vilka som ska få ta del av stiftelsens medel
2. **Egendom:** Vilken egendom som tillförs stiftelsen

Kommunstyrelsen är alltid förvaltare av de stiftelser som Vetlanda kommun har i sitt förvaltningsuppdrag. Detta gäller oavsett vad stiftelseförordnandet anger eller om donationen tagits emot av någon annan än kommunstyrelsen. Enskilda nämnder får inte ta emot donationer, men de kan sköta särskilda förvaltningsuppgifter på uppdrag av kommunstyrelsen eller enligt föreskrifter i förordnandet.

Omfattning

Denna riktlinje beskriver hur Vetlanda kommun ska förvalta finansiella tillgångar i stiftelser.

När Vetlanda kommun, genom kommunstyrelsen, åtar sig förvaltningsuppdrag för en stiftelse innebär det att stiftelsen ska förvaltas enligt både stiftelseförordnandet och stiftelselagen. Kommunstyrelsen ska därför, innan stiftelsen tas emot, klargöra och bedöma konsekvenserna av stiftelseförordnandets villkor.

Om en donator i sin livstid vill ge en donation som har ett ändamål som ligger nära en befintlig samstiftelse, bör kommunstyrelsen föreslå att donationen läggs till denna samstiftelse.

Om en stiftelses syfte inte ligger inom kommunens kompetensområde, bör kommunen avstå från att ta på sig förvaltningsuppdraget. Kommunstyrelsen bör också avstå att ta emot stiftelser där kapitalet är mindre än 300 000 kronor.²

Vetlanda kommun förvaltar för närvarande cirka tjugo stiftelser.

Principer för Vetlanda kommuns finansverksamhet beslutas av kommunfullmäktige och finns dokumenterad i kommunkoncernens finanspolicy.

¹ Ett stiftelseförordnande är en viljeförklaring som anger hur en stiftelses tillgångar ska användas, vilka som är förmånstagare och hur ändamålet ska uppfyllas. Förordnandet fungerar som en vägledning för stiftelsens verksamhet och kan inkludera specifika regler för förvaltningen av stiftelsens tillgångar.

² Om stiftelsens kapital är mindre än 300 000 kronor, kan det vara svårt att generera tillräckligt med avkastning för att täcka förvaltningskostnaderna och samtidigt uppfylla stiftelsens ändamål.

Ansvarsfördelning

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har huvudansvaret för att stiftelserna förvaltas enligt stiftelseförordnandet och stiftelselagen. Kommunstyrelsen beslutar också om att ansöka om permutation (ändring av stiftelsens föreskrifter)³.

Ekonomikontoret

Ekonomikontoret ansvarar, på uppdrag av kommunstyrelsen, för den övergripande stiftelseförvaltningen. Ekonomikontoret ansvarar för att stiftelsen uppfyller sin bokföringsskyldighet enligt bokföringslagen och att stiftelseförordnandet och övriga handlingar förvaras på ett ordnat och säkert sätt.

Ekonomikontoret ska årligen upprätta en sammanställning över kapitalet i de förvaltade stiftelserna från föregående år, som kommunstyrelsen ska godkänna. Sammanställningen ska visa tillgångar och skulder vid räkenskapsårets början och slut samt inkomster och utgifter under året. Den ska också ange värdet av stiftelsens tillgångar vid räkenskapsårets slut.

Stiftelsen

En stiftelse är bokföringsskyldig om dess tillgångar överstiger 1,5 miljoner kronor. Bokföringsskyldiga stiftelser är i regel skyldiga att upprätta årsredovisning enligt årsredovisningslagen. Undantagna är familjestiftelser, vars tillgångar endast får användas för medlemmar av en eller vissa släkter och som är bokföringsskyldiga endast på grund av att tillgångarnas värde överstiger 1,5 miljoner kronor. Dessa stiftelser behöver inte upprätta årsredovisning.

Förvaltning

Ekonomisk förvaltning

Ekonomikontoret ansvarar för den ekonomiska förvaltningen av stiftelserna, vilket inkluderar:

- **Löpande förvaltning:** Ekonomikontoret ska sköta den löpande förvaltningen enligt kommunstyrelsens riktlinjer och anvisningar. Ekonomikontoret ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att stiftelsernas bokföring följer lagen och att medelsförvaltningen sköts på ett säkert sätt.
- **Löpande redovisning och upprättande av bokslut och årsredovisning:** Varje stiftelses räkenskaper ska särredovisas. Stiftelsemedel får inte blandas med kommunala medel. Redovisning ska följa bokföringslagen och god redovisningssed. Årsredovisning för stiftelse (om tillgångarnas värde överstiger 1,5 miljoner kronor) upprättas enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Stiftelse som inte är bokföringsskyldig ska upprätta en sammanställning enligt stiftelselagen 3 kapitlet 2 §.
- **Medelsförvaltning:** Stiftelsernas medel kan förvaltas gemensamt (samförvaltning), om inte donator har angett att medel ska placeras separat. Den gemensamma avkastningen fördelas proportionellt i förhållande till stiftelsens andel av den totala förmögenheten. Vid placering av stiftelsernas kapital gäller stiftelselagens föreskrifter samt kommunkoncernens finanspolicy.

³ En stiftelse får som huvudregel inte ändra sina föreskrifter utan tillstånd av Kammarkollegiet eller Länsstyrelsen. Om Kammarkollegiet inte prövar ändringen krävs tillstånd från Länsstyrelsen.

- **Deklaration till Skatteverket:** Ekonomikontoret ansvarar för att inkomstdeklarationer lämnas in till Skatteverket inom föreskriven tid.

Allmän förvaltning

Den allmänna förvaltningen omfattar ansvar för att den tillgängliga avkastningen används i enlighet med donatorers intentioner. Det är viktigt att hitta personer som uppfyller villkoren i bestämmelserna. Förvaltaren ska hantera stiftelsens angelägenheter enligt stiftelseförordnandet och stiftelselagen.

En stiftelse är i princip skattebefriad om dess ändamål är att:

- främja vård och uppfostran av barn
- stödja undervisning och utbildning
- utöva hjälpverksamhet bland behövande
- främja vetenskaplig forskning
- stärka rikets försvar

Om stiftelsen inte uppfyller dessa ändamål, förlorar den sin skattebefrielse. Ekonomikontoret ansvarar för den löpande uppföljningen och håller reda på hur stor del av den löpande avkastningen som har delats ut.

Utdelning

Målsättning för utdelning

Syftet med stiftelseförvaltningen är att årligen kunna dela ut medel. Stiftelsekapitalets värdeutveckling ska säkerställas Realt över tid.

Utdelningsbara medel

Utdelningsbara medel består av direktavkastning från placeringarna av stiftelsemedel. Placering av stiftelsernas medel ska göras enligt kommunkoncernens finanspolicy. Realisationsvinster ska också vara utdelningsbara.

Respektive nämnd eller stiftelsenämnd ansvarar för att besluta om utdelning.

Val av revisor

Kommunstyrelsen utser revisor om inte annat anges i föreskrifterna. Enligt stiftelselagen kapitel 4 krävs en auktoriserad revisor för stiftelser som är skyldiga att upprätta årsredovisning (om tillgångarna överskrider 1,5 miljoner kronor). Av ekonomiska och administrativa skäl kan samma revisor väljas för flera stiftelser.

Revisorn ska, av god revisionssed, granska stiftelsens räkenskaper, eventuell årsredovisning samt att stiftelseförordnandet följs. Revisorerna ska lämna revisionsberättelser för stiftelserna för varje räkenskapsår.

Rapportering

En årlig sammanställning av kapitalet i de förvaltade stiftelserna ska göras efter reviderade räkenskaper och rapporteras till kommunstyrelsen i samband med kommunens årsredovisning. Ekonomikontoret ansvarar för att dokumentation och rapportering är ändamålsenligt.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet.